

Ærligt-ironisk

Udsnit fra bogens forside.

ANMELDELSE / 09.01.16

Ariana Reines søger oprigtighed, men ender i det påtagede

Benjamin Nehammer

Der er noget kynisk ved at kritisere en forfatter, der er så ærlig som amerikanske Ariana Reines. I hendes anden digtsamling, *Coeur de Lion*, befinder vi os i en form for bekendelsespoesi, hvor personlig ærlighed trumfer det højpoetiske. Om bogen så vitterligt er biografisk eller ej, er for så vidt lige meget. Digtene er i hvert fald personlige i den forstand, at de centrerer sig klart om et jeg, der ikke holder meget tilbage.

Coeur de Lion indeholder intime, sårbare linjer—som her, i samlingens første digt:

»Her den anden nat
Da jeg ikke kunne sove
Ved siden af dig og jeg
Sagde jeg havde lyst til at græde
Og du sagde det burde jeg
Og så græd jeg«

Hele samlingen, som egentlig er et langdigt, taler til en ekskæreste, et »du« ved navn Jake. Forholdet mellem digterjeget og Jake relateres til seksuelle eskapader, litterær teori, og ikke mindst til en hel del

andre mellem menneskelige forhold. Følger man lidt med i den unge, hippe poesi lige nu, ved man godt hvor det bærer hen. Der er op til flere referencer til popmusik, en masse namedropping af franske teoretikere, og desuden en stemning af »hudløs ærlighed«, som om selvet nu endelig kan få lov at flagre som det vil.

Postmoderne følsomhed

Fortællingen om det forliste forhold er ligefrem, intim. Tonen er kompromisløst bekendende: Jeg gjorde A, tænkte B, og det mindede mig lidt om C. Og det greb er der jo som sådan ikke noget i vejen med. Men det postmoderne »føleri« kan føles klichéfylt. Reines taler om personlige følelser, men helst på en måde, som ironiserer over følelsernes ægthed.

Jeg indrømmer, at det i dag må være svært at gengive den helt store ekstase, en forelskelse som regel indebærer. Men hvor er det dog håbløst udmattende at læse bevidst banale sætninger som »Og jeg kunne lide det«, »Og jeg kunne lide dig«, »Og det var dejligt«. Som om Reines lige skal huske at benægte muligheden for at beskrive den følelse, hun netop lige har forsøgt at beskrive. Når det fjerde eller femte »Og det føltes dejligt« dukker op på siden er det svært at tænke andet end »Nå«.

Det er fint, at poesien ikke altid er højtravende. Det er fint, at den også kan rumme den enkelte, personlige oplevelse—en oplevelse, som tit er banal og upoetisk. Men man kan vel omvendt spørge om det virkelig er nødvendigt at skrive banal litteratur, bare fordi man beskriver det banale. Det bliver for fladt, når jeg et for eksempel har »en blød og kompliceret følelse«, eller når hjertet »gjorde ondt, for jeg forstod«. Eller når der for femte gang står »Og jeg kunne lide det«.

Richard Bricost

Umuligheden i overhovedet at beskrive de store emner som kærlighed, andethed og seksualitet er et gennemgående tema. Titlen illustrerer samme tvetydighed. *Cœur de Lion* refererer på den ene side til Richard Løvehjerte—en skikkelse, der repræsenterer noget historisk, noget autentisk (han var »egentlig fransk«)—og på den anden side til en brieost. Titlen står på en og samme tid i forbindelse med den fortid der indeholdt den højtidelige (royale) poesi, og med vores varemærkede nutid.

Forelskelsen i Jake er på en og samme tid høypoetisk og banal, fantastisk og idiotisk. Den uopnåelige anden søges forstået gennem en fælles historie, men viser sig desværre endnu mere uopnåelig ved at blive adresseret gennem kunsten. Her forvandles Jake til et »poesiens ”dig”«:

»Nu hvor jeg ikke henvender mig til dig

Men til poesiens ”dig”

Gør jeg formentlig noget forfærdeligt og destruktivt.

Men det her ”jeg” er poesiens jeg

Og det burde være i stand til at gøre mere end hvad jeg kan gøre.«

I sidste linje er det (måske) Reines selv der taler, men det er mere sandsynligt at hun vrænger ad muligheden for overhovedet at fremskrive et »ægte« jeg. Læseren møder konstant et sådant digterjeg, som måske føler noget, og som aldrig kan adskille selve følelsen fra sin egen betragtning af selvsamme følelse (»Lige nu lytter jeg til Nico / Og overvejer at føle mig / Intimideret. Jeg vil gerne føle kærlighed.«). Det bliver forudsigeligt po-mo. Man er aldrig noget, man føler sig bare som noget, for hvis nu nogen skulle have glemt det fra de første teorifag på KUA, så har mennesket jo aldrig nogen essens eller fast identitet. Det er for nemt, og den ærligt-ironiske poseren er for længst blevet kliché.

Særligt uheldigt bliver det når Reines også lige skal inddrage noget så samtidsrelevant som miljøet:

»At tale om at redde planeten
Er ligesom at formaste sig til at sige du til en person for hvem
Du ikke har revet hele din
Væren op for at tilnærme dig.«

Helt ærligt, er det en særligt rammende sammenligning? Er det »at tale om at redde planeten« virkelig »ligesom« noget som helst? Der har muligvis været problemer med at oversætte linjen. At »formaste sig til« er bemærkelsesværdigt akavet, men har måske været det bedste valg af en række dårlige. Men det er først og fremmest tankegangen, man ikke kan følge. Og jeg tror det er Reines' fejl mere end det er oversætteren Andreas Eckhardt-Læssøes.

La La La

Dermed ikke sagt, at der ikke er noget at hente hos Reines. Fortællingen om Jake er ret fornem: Fortvivlelsen, navlepilleriet, misundelsen og de kunstneriske ambitioner—der er, hvad der skal være. Det er for eksempel ret sjovt, når den forelskedes nye identifikation med Stevie Wonders popsange forvandles til skriftlig absurditet: »Jeg ved hvad han mener når han siger / La La La La La La.«. Ligesom det også fungerer godt, når en af de personlige anekdoter faktisk leder til en ærlig betragtning:

»Når jeg ser et fotografi
Af et sted der er velkendt for mig
Huset hvor jeg bor for eksempel
Ser stedet altid underligt ud
Og mere fuldendt end det føles
Når jeg bor inde i det.«

Ja, det er måske lidt sådan det føles. Og her får man endda lov at nyde modstillingen mellem velkendt og fremmed, mellem oplevelsen og dens gengivelse, helt uden at blive forstyrret af et punkterende »Og det var dejligt«.

Hvis man er træt af den poserende tone i den nutidige unge poesi, hvor enhver personlig oplevelse af en

eller grund har både politisk og kunstnerisk relevans, så skal man holde sig væk fra *Coeur de Lion*. Ellers kan man sagtens nyde godt af nogle briedigte.

FAKTA

Ariana Reines

Coeur de Lion

Oversat af Andreas
Eckhardt-Læssøe

Forlaget Kronstork

99 sider, 144 kr.